Elektronicznie podpisany przez:
Małgorzata Bekała; RIO w Poznaniu
dnia 16 października 2025 r.

Uchwała Nr SO.16.4010.121.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 16 października 2025 roku

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego
przez Miasto i Gminę Szamotuły

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r., w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Bekała
Członkowie: Katarzyna Gableta
Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), po rozpoznaniu przedłożonego przez Burmistrza Miasta i Gminy Szamotuły wniosku o wydanie opinii o możliwości spłaty przez **Miasto i Gminę Szamotuły kredytu długoterminowego** w wysokości **4.368.950,00 zł**, wyraża

opinię pozytywną z uwagą

U z a s a d n i e n i e

Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły, pismem z dnia 17 września 2025 r. (doręczonym tut. Izbie w dniu 17 września 2025 r.), wystąpił z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty przez Miasto i Gminę Szamotuły kredytu długoterminowego planowanego do zaciągnięcia przez Miasto i Gminę Szamotuły na podstawie uchwały Nr XVII/187/2025 Rady Miasta i Gminy Szamotuły z dnia 11 września 2025 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego. Do wniosku załączona została tabela kredytowa.

Analizując zdolność Miasta i Gminy Szamotuły do wywiązania się z zobowiązań wynikających z zaciągnięcia opiniowanego kredytu Skład Orzekający ustalił, co następuje.

W dniu 11 września 2025 r. Rada Miasta i Gminy Szamotuły podjęła uchwałę Nr XVII/187/2025 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego. W § 1 tej uchwały postanowiono, iż przedmiotowy kredyt zostanie zaciągnięty w wysokości 4.368.950,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Miasta i Gminy Szamotuły oraz spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów. Spłata kredytu nastąpi natomiast z dochodów własnych Miasta i Gminy Szamotuły w latach 2026-2039 (§ 1 ust. 2 uchwały).

W uchwale budżetowej Miasta i Gminy Szamotuły na rok 2025, po zmianach wprowadzonych zarządzeniem Nr 334/IX/2025 Burmistrza Miasta i Gminy Szamotuły z dnia 29 września 2025 r., zaplanowano dochody budżetu w wysokości 238.509.006,83 zł oraz wydatki budżetu w wysokości 251.000.042,83 zł. Planowany deficyt budżetu wynosi 12.491.036,00 zł.

W budżecie zaplanowane zostały przychody w łącznej wysokości 17.172.036,00 zł,

z tego z tytułu:

- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 1.022.714,00 zł,
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy (§ 950) w kwocie 11.780.372,00 zł,
- zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w kwocie 4.368.950,00 zł,

a także rozchody w wysokości 4.681.000,00 zł z tytułu spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992).

Zgodnie z § 3 uchwały budżetowej Miasta i Gminy Szamotuły na rok 2025 (po zmianach) deficyt budżetu w wysokości 12.491.036,00 zł zostanie sfinansowany przychodami jednostki samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

W załączniku Nr 1 do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Szamotuły na lata 2025-2039, po zmianach dokonanych uchwałą Nr XVII/189/2025 Rady Miasta i Gminy Szamotuły z dnia 11 września 2025 r., wskazano, że planowany na 2025 rok deficyt budżetu w wysokości 12.491.036,00 zł (poz. 3 załącznika Nr 1 do WPF) zostanie sfinansowany przychodami z tytułu: nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych (poz. 4.2.1 załącznika Nr 1 do WPF) w kwocie 1.022.714,00 zł (przychody zaplanowane w uchwale budżetowej na rok 2025 po zmianach w § 905) oraz wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (poz. 4.3.1 załącznika Nr 1 do WPF) w kwocie 11.468.322,00 zł.

Z powyższego wynika, że planowane w uchwale budżetowej Miasta i Gminy Szamotuły na rok 2025 (po zmianach) przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w kwocie 4.368.950,00 zł, w całości mają być przeznaczone na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym.

Stosownie do art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na:

1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
2) finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
3) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów,
4) wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Z kolei w myśl art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, uchwała budżetowa określa kwotę planowanego deficytu albo planowanej nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego wraz ze źródłami pokrycia deficytu albo przeznaczenia nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Zatem Rada Miasta i Gminy Szamotuły podejmując uchwałę w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego z przeznaczeniem w części na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu, tj. na cel,

który nie został przewidziany w uchwale budżetowej Miasta i Gminy Szamotuły na rok 2025 (po zmianach), naruszyła przepisy art. 89 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Powyższe stanowiło podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały Nr XVII/187/2025 Rady Miasta i Gminy Szamotuły z dnia 11 września 2025 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego, w części obejmującej w § 1 ust. 1 wyrażenie o treści: *"na finansowanie planowanego deficytu budżetu Miasta i Gminy Szamotuły oraz"* (Uchwała Nr 19.1061.2025 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 7 października 2025 r.) oraz **stanowi podstawę do sformułowania uwagi w niniejszej opinii**.

Skład Orzekający zapoznał się również ze sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2024 r. i ustalił, że zadłużenie Miasta i Gminy Szamotuły z tytułu długoterminowych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosło 80.920.000,00 zł. Po zaciągnięciu w 2025 roku opiniowanego kredytu w wysokości 4.368.950,00 zł, a także po dokonaniu planowanych w 2025 roku - zgodnie z uchwałą budżetową na 2025 rok (po zmianach) – spłat rat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów w wysokości 4.681.000,00 zł, zadłużenie Miasta i Gminy Szamotuły z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2025 r. wyniesie łącznie 80.607.950,00 zł (wartość nominalna).

Na podstawie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Szamotuły na lata 2025-2039, po zmianach dokonanych uchwałą Nr XVII/189/2025 Rady Miasta i Gminy Szamotuły z dnia 11 września 2025 r., Skład Orzekający ustalił, że relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach 2025-2039, tj. w okresie planowanej spłaty zobowiązań wynikających z zaciągnięcia opiniowanego kredytu (w tym odsetek), kształtować się będzie następująco:

Rok	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) – poz. 8.1 zał. Nr 1 do WPF [w %]	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich 7 lat) – poz. 8.3.1 zał. Nr 1 do WPF [w %]
2025	5,32	10,22
2026	5,13	8,99
2027	4,79	8,63
2028	4,38	7,98
2029	4,23	7,02
2030	3,91	7,75
2031	3,75	8,99
2032	3,56	9,42
2033	3,39	11,09
2034	3,04	12,00
2035	2,88	12,93

2036	3,14	14,00
2037	3,01	15,02
2038	2,78	16,03
2039	0,52	17,03

Z powyższego wynika, że w latach 2025-2039 poziom spłat zobowiązań Miasta i Gminy Szamotuły kształtować się będzie poniżej dopuszczalnego limitu, wyliczonego w oparciu o przepis art. 243 ustawy o finansach publicznych, a zatem relacja wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych w całym okresie spłaty zobowiązań wynikających z zaciągnięcia opiniowanego kredytu zostanie zachowana.

Skład Orzekający zauważa, iż warunki te zostaną spełnione w przypadku osiągnięcia w poszczególnych latach (2025-2039) prognozowanych dochodów, w tym: dochodów bieżących oraz przy założeniu, że nie wzrosną planowane wydatki bieżące, a także że w okresie tym nie wzrośnie w sposób znaczący zadłużenie Gminy.

Jednocześnie Skład Orzekający wskazuje na konieczność stałego monitorowania prognozowanych wielkości budżetowych, w szczególności dochodów i wydatków bieżących, a w razie potrzeby dokonywanie korekt tych wielkości, z zachowaniem zasady realizmu prognozowania. W przypadku nieosiągnięcia w danych latach zakładanych dochodów budżetu oraz znacznego wzrostu zadłużenia konieczna będzie weryfikacja przyszłych potrzeb kredytowych (pożyczkowych) Jednostki, bądź terminów spłat zobowiązań tak, żeby zostały zachowane wymogi z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Niewielkie nawet odstępstwa od przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej założeń, mogą bowiem doprowadzić do naruszenia relacji wynikającej z ww. przepisu.

Oceniając natomiast wpływ opiniowanego kredytu na realizację zadań publicznych, Skład Orzekający uznał, że jego zaciągnięcie nie zagrozi realizacji zadań publicznych przez Miasto i Gminę Szamotuły w roku 2025 i latach następnych, pod warunkiem osiągnięcia - w poszczególnych latach - prognozowanych w uchwale budżetowej Miasta i Gminy Szamotuły na rok 2025 (po zmianach) oraz w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Szamotuły na lata 2025-2039 (po zmianach) dochodów, utrzymania planowanego poziomu wydatków (w szczególności wydatków bieżących, w tym na obsługę długu), a także przy założeniu osiągnięcia w latach 2026-2039 zakładanych nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Małgorzata Bekała

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały.